

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) č. 20/2013

z 15. januára 2013,

ktorým sa vykonáva bilaterálna ochranná doložka a stabilizačný mechanizmus v súvislosti s banánmi, stanovené v Dohode, ktorou sa zakladá pridruženie medzi Európskou úniou a jej členskými štátmi na jednej strane a Strednou Amerikou na strane druhej

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 207 ods. 2,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom ⁽¹⁾,

keďže:

- (1) Dňa 23. apríla 2007 Rada poverila Komisiu, aby začala rokovania s určitými krajinami Strednej Ameriky (ďalej len „Stredná Amerika“) o Dohode, ktorou sa zakladá pridruženie medzi Európskou úniou a jej členskými štátmi na jednej strane a Strednou Amerikou na strane druhej (ďalej len „dohoda“) v mene Únie a jej členských štátov.
- (2) Tieto rokovania boli uzavreté a dohoda bola podpísaná 29. júna 2012, Európsky parlament s ňou vyslovil súhlas 11. decembra 2012 a má sa uplatniť v súlade s jej článkom 353.
- (3) Je potrebné stanoviť najvhodnejšie postupy, ktoré zaručia účinné uplatňovanie určitých ustanovení dohody týkajúcich sa bilaterálnej ochrannej doložky, a uplatňovania stabilizačného mechanizmu v súvislosti s banánmi, ktorý bol dohodnutý so Strednou Amerikou.
- (4) Je tiež potrebné vytvoriť vhodné ochranné mechanizmy s cieľom zabrániť vážnemu poškodeniu odvetvia pestovania banánov v Únii, ktoré má veľký význam pre poľnohospodárskych výrobcov z mnohých najvzdialenejších regiónov Únie. Vzhľadom na obmedzenú schopnosť diverzifikácie týchto regiónov v dôsledku ich prírodných

charakteristík je odvetvie banánov osobitne citlivým odvetvím. Je preto nevyhnutné vytvoriť účinné mechanizmy s cieľom čeliť preferenčnému dovozu z príslušných tretích krajín, aby bolo možné zaručiť zachovanie produkcie banánov v Únii za čo najlepších podmienok, keďže pre niektoré oblasti, najmä pre najvzdialenejšie regióny, má toto odvetvie kľúčový význam z hľadiska zamestnanosti.

- (5) Mali by sa vymedziť pojmy „vážna ujma“, „hrozba vážnej ujmy“ a „prechodné obdobie“ uvedené v článkoch 104 a 105 dohody.
- (6) O ochranných opatreniach by sa malo uvažovať iba vtedy, keď sa príslušný produkt dováža do Únie v takom zvýšenom množstve, v absolútnom vyjadrení alebo relatívne k výrobe v Únii, a za takých podmienok, že spôsobuje vážnu ujmu výrobcovi podobných alebo priamo konkurujúcich produktov z Únie, alebo hrozí, že ju spôsobí, ako sa stanovuje v článku 104 dohody.
- (7) Mali by byť dostupné osobitné ochranné opatrenia v prípade, že sa uvedený produkt dováža v takom zvýšenom množstve a za takých podmienok, že spôsobuje, alebo hrozí, že spôsobí vážne zhoršenie hospodárskej situácie ktoréhokoľvek z najvzdialenejších regiónov uvedených v článku 349 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ).
- (8) Ochranné opatrenia by mali mať jednu z foriem uvedených v článku 104 ods. 2 dohody.
- (9) Sledovanie uplatňovania dohody a preskúmanie dohody, prešetrovanie, a v prípade potreby uloženie ochranných opatrení by sa malo uskutočňovať čo najtransparentnejším spôsobom.
- (10) Komisia by mala predkladať Európskemu parlamentu a Rade výročnú správu o vykonávaní dohody a uplatňovaní ochranných opatrení a stabilizačného mechanizmu v súvislosti s banánmi.

⁽¹⁾ Pozícia Európskeho parlamentu z 11. decembra 2012 (zatiaľ neuverejnená v úradnom vestníku) a rozhodnutie Rady z 20. decembra 2012.

- (11) Výzvy v Strednej Amerike, pokiaľ ide o ľudské, sociálne, pracovné a environmentálne práva v súvislosti s produktmi z tohto regiónu, si vyžadujú úzky dialóg medzi Komisiou a organizáciami občianskej spoločnosti v Únii.
- (12) Mal by sa klásť dôraz na dodržiavanie medzinárodných pracovných noriem, ktoré vypracovala a nad ktorými dohliada Medzinárodná organizácia práce.
- (13) Komisia by mala monitorovať, či Stredná Amerika dodržiava sociálne a environmentálne normy stanovené v hlave VIII časti IV dohody.
- (14) Mali by sa stanoviť podrobné ustanovenia o začatí konaní. Komisii by mali byť od členských štátov doručené informácie vrátane dostupných dôkazov o všetkých trendoch v oblasti dovozu, ktoré by si mohli vyžadovať uplatnenie ochranných opatrení.
- (15) Spoľahlivosť štatistík o všetkých dovozoch zo Strednej Ameriky do Únie je preto rozhodujúcim faktorom pri určovaní toho, či sú splnené podmienky na uplatnenie ochranných opatrení.
- (16) V niektorých prípadoch môže nárast dovozu sústredený do jedného alebo viacerých najvzdialenejších regiónov alebo členských štátov Únie spôsobiť vážne zhoršenie ich hospodárskej situácie alebo jej vážnu ujmu, alebo môže hroziť, že ich spôsobí. V prípade, že nárast dovozu sa sústreďuje v jednom alebo vo viacerých najvzdialenejších regiónoch alebo členských štátoch Únie, Komisia by mala mať možnosť zaviesť predbežné opatrenia dohľadu.
- (17) Ak existujú dostatočné dôkazy *prima facie* odôvodňujúce začatie konania, Komisia by v Úradnom vestníku Európskej únie mala uverejniť oznámenie, ako sa stanovuje v článku 111 ods. 3 dohody.
- (18) Mali by sa stanoviť podrobné ustanovenia o začatí prešetrovaní, prístupe zainteresovaných strán k zhromaždeným informáciám, preskúmaní týchto informácií zainteresovanými stranami, vypočutiach dotknutých zainteresovaných strán a o možnostiach týchto strán predložiť svoje stanoviská, ako sa stanovuje v článku 111 ods. 3 dohody.
- (19) Komisia by mala Strednej Amerike písomne oznámiť začatie prešetrovania a Výboru pre pridruženie oznámiť výsledky prešetrovaní, ako sa stanovuje v článku 116 dohody.
- (20) Takisto je nevyhnutné stanoviť podľa článku 112 dohody lehoty na začatie prešetrovania a lehoty, v rámci ktorých sa má zistiť, či ochranné opatrenia sú alebo nie sú vhodné, s cieľom zabezpečiť rýchle vykonanie týchto zisťovaní, aby sa zvýšila právna istota príslušných hospodárskych subjektov.
- (21) Pred uplatnením akéhokoľvek ochranného opatrenia by sa malo vykonať prešetrovanie s výhradou, že Komisia bude môcť za kritických okolností uplatniť dočasné ochranné opatrenia, ako sa uvádza v článku 106 dohody.
- (22) Podrobné monitorovanie by malo uľahčiť včasné prijatie rozhodnutia o prípadnom začatí prešetrovania alebo zavedení opatrení. Komisia by preto odo dňa začiatku uplatňovania dohody mala pravidelne monitorovať dovoz banánov. Monitorovanie by sa malo rozšíriť na ďalšie odvetvia na základe riadne odôvodnenej žiadosti.
- (23) Ak dovoz prekročí vymedzené ročné spúšťacie objemy dovozu, malo by byť možné urýchlene pozastaviť preferenčné clá na obdobie najviac troch mesiacov. Rozhodnutie o tom, či sa uplatní alebo neuplatní stabilizačný mechanizmus v súvislosti s banánmi, by malo zohľadniť stabilitu trhu Únie s banánmi.
- (24) Ochranné opatrenia by sa mali uplatňovať len v takej miere a tak dlho, ako je nevyhnutné na zabránenie vážnej ujme a na uľahčenie prispôsobenia. Malo by sa určiť maximálne trvanie ochranných opatrení a mali by sa stanoviť špecifické ustanovenia o predĺžení a preskúmaní takýchto opatrení, ako sa uvádza v článku 105 dohody.
- (25) Komisia by mala uskutočniť konzultácie s krajinou Strednej Ameriky, ktorej sa opatrenia dotýkajú.
- (26) Vykonávanie bilaterálnej ochrannej doložky a stabilizačného mechanizmu v súvislosti s banánmi, ktoré sú stanovené v dohode, si vyžaduje jednotné podmienky prijímania dočasných a konečných ochranných opatrení, ukladania predbežných opatrení dohľadu, ukončenia prešetrovania bez prijatia opatrení a dočasného pozastavenia preferenčného cla stanoveného na základe

stabilizačného mechanizmu v súvislosti s banánmi, ktorý bol dohodnutý so Strednou Amerikou. S cieľom zabezpečiť jednotné podmienky vykonávania tohto nariadenia by mala Komisia prijať uvedené opatrenia v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie ⁽¹⁾.

- (27) Na prijímanie opatrení dohľadu a dočasných ochranných opatrení vzhľadom na účinky týchto opatrení a ich logiku postupnosti vo vzťahu k prijímaniu konečných ochranných opatrení by sa mal uplatňovať konzultačný postup. Ak by oneskorenie zavedenia dočasných ochranných opatrení spôsobilo ťažko napravitelnú škodu, Komisia by mala prijať okamžite uplatniteľné vykonávacie akty.
- (28) Vzhľadom na charakter a pomerne krátke trvanie opatrení stanovených v rámci stabilizačného mechanizmu v súvislosti s banánmi, a aby sa zabránilo negatívnemu vplyvu na situáciu na trhu Únie s banánmi, by mala Komisia takisto prijať okamžite uplatniteľné vykonávacie akty týkajúce sa dočasného pozastavenia preferenčného cla stanoveného v rámci stabilizačného mechanizmu v súvislosti s banánmi, alebo určiť, že takéto dočasné pozastavenie nie je vhodné. Ak sa uplatnia takéto okamžite uplatniteľné vykonávacie akty, mal by sa uplatniť konzultačný postup.
- (29) Komisia by mala svedomito a účinne využívať stabilizačný mechanizmus v súvislosti s banánmi, aby sa zabránilo hrozbe vážneho zhoršenia alebo vážnemu zhoršeniu situácie výrobcov v najvzdialenejších regiónoch Únie. Od 1. januára 2020 zostane naďalej v platnosti všeobecný bilaterálny ochranný mechanizmus vrátane osobitných ustanovení týkajúcich sa najvzdialenejších regiónov.
- (30) Na účely prijatia vykonávacích pravidiel potrebných na uplatňovanie pravidiel, ktoré obsahuje dodatok 2A k prílohe II (týkajúcej sa vymedzenia pojmu „produkty s pôvodom“ a metód administratívnej spolupráce) a dodatok 2 k prílohe I (Odstránenie ciel) k dohode, by sa mal uplatniť článok 247a nariadenia Rady (EHS) č. 2913/92 z 12. októbra 1992, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Spoločenstva ⁽²⁾.

- (31) Toto nariadenie by sa malo uplatňovať len na produkty s pôvodom v Únii alebo v Strednej Amerike,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

KAPITOLA I

OCHRANNÉ USTANOVENIA

Článok 1

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia:

- a) „produkt“ je tovar s pôvodom v Únii alebo v krajine Strednej Ameriky. Produkt, ktorý je predmetom prešetrovania, sa môže vzťahovať na jednu alebo viacero colných položiek či ich subsegmenty, v závislosti od konkrétnych trhových okolností, prípadne na akúkoľvek segmentáciu produktov, ktorá sa bežne uplatňuje vo výrobnom odvetví Únie;
- b) „zainteresované strany“ sú strany, ktoré ovplyvnil dovoz predmetného produktu;
- c) „výrobné odvetvie Únie“ sú výrobcovia podobných alebo priamo konkurujúcich produktov z Únie spolu, ktorí pôsobia v rámci územia Únie, výrobcovia z Únie, ktorých spoločná výroba podobných alebo priamo konkurujúcich produktov predstavuje podstatnú časť celkovej výroby uvedených produktov v Únii, alebo ak podobný alebo priamo konkurujúci produkt je len jedným z niekoľkých produktov, ktoré vyrábajú výrobcovia z Únie, špecifické činnosti, ktoré sú súčasťou výroby takéhoto podobného alebo priamo konkurujúceho produktu;
- d) „vážna ujma“ je významné celkové zhoršenie;
- e) „hrozba vážnej ujmy“ je vážna ujma, ktorá jednoznačne bezprostredne hrozí;
- f) „vážne zhoršenie“ je významné narušenie v odvetví alebo vo výrobnom odvetví Únie;
- g) „hrozba vážneho zhoršenia“ je významné narušenie, ktoré jednoznačne bezprostredne hrozí;

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13.

⁽²⁾ Ú. v. ES L 302, 19.10.1992, s. 1.

h) „prechodné obdobie“ je desaťročné obdobie od dátumu začiatku uplatňovania dohody pre produkt, v súvislosti s ktorým sa v zozname odstránenia ciel strany EÚ stanovenom v prílohe I (Odstránenie ciel) k dohode (ďalej len „zoznam odstránenia ciel“) stanoví obdobie odstraňovania cla kratšie ako desať rokov, alebo obdobie odstraňovania cla predĺžené o tri roky pre produkt, v súvislosti s ktorým zoznam odstránenia ciel stanovuje obdobie odstraňovania cla v trvaní desať rokov alebo viac;

i) „krajina Strednej Amerika“ je Kostarika, Salvádor, Guatemala, Honduras, Nikaragua alebo Panama.

Zistenie, že existuje hrozba vážnej ujmy v zmysle prvého odseku písm. e), sa musí zakladať na overiteľných skutočnostiach, a nie iba na tvrdení, domnienke alebo na vzdialenej možnosti. S cieľom určiť existenciu hrozby vážnej ujmy sa okrem iného zohľadnia aj predpovede, odhady a analýzy vychádzajúce z faktorov uvedených v článku 5 ods. 5.

Článok 2

Zásady

1. Ochranné opatrenie sa môže v súlade s týmto nariadením uložiť, ak je produkt s pôvodom v krajine Strednej Ameriky v dôsledku zníženia alebo odstránenia cla na uvedený produkt dovážaný do Únie v takom zvýšenom množstve, či už v absolútnom vyjadrení alebo relatívne k výrobe v Únii, a za takých podmienok, že spôsobuje vážnu ujmu výrobnému odvetviu Únie, alebo hrozí, že takúto ujmu spôsobí.

2. Ochranné opatrenie môže mať jednu z týchto foriem:

a) pozastavenie ďalšieho znižovania colnej sadzby na príslušný produkt stanoveného v zozname odstránenia ciel;

b) zvýšenie colnej sadzby na príslušný produkt na úroveň, ktorá nepresahuje nižšiu z týchto sadzieb:

— colná sadzba uplatňovaná na produkt podľa doložky najvyšších výhod, platná v čase, keď sa prijíma opatrenie, alebo

— colná sadzba uplatňovaná na produkt podľa doložky najvyšších výhod, platná v deň bezprostredne predchádzajúci dňu nadobudnutia platnosti dohody.

3. V rámci limitov preferenčných bezcolných kvót poskytnutých dohodou sa nebude uplatňovať žiadne ochranné opatrenie.

Článok 3

Monitorovanie

1. Komisia monitoruje vývoj štatistických údajov o dovoze banánov z krajín Strednej Ameriky. Na uvedený účel Komisia spolupracuje a pravidelne si vymieňa údaje s členskými štátmi a výrobným odvetvím Únie.

2. Komisia môže na základe riadne odôvodnenej žiadosti príslušných výrobných odvetví zvážiť rozšírenie rozsahu monitorovania na ďalšie odvetvia.

3. Komisia predloží Európskemu parlamentu a Rade výročnú monitorovaciu správu o aktualizovaných štatistikách dovozu banánov z krajín Strednej Ameriky a v tých odvetviach, na ktoré bolo rozšírené monitorovanie.

4. Komisia monitoruje, či krajiny Strednej Ameriky dodržiavajú sociálne a environmentálne normy stanovené v hlave VIII časti IV dohody.

Článok 4

Začatie konaní

1. Konanie sa začne na žiadosť členského štátu, právnickej osoby alebo združenia bez právnej subjektivity konajúceho v mene výrobného odvetvia Únie alebo z vlastnej iniciatívy Komisie, ak je podľa Komisie zrejmé, že existujú dostatočné dôkazy *prima facie* stanovené na základe faktorov uvedených v článku 5 ods. 5, ktoré odôvodňujú začatie takeého konania.

2. V žiadosti o začatie konania sa uvedú dôkazy o splnení podmienok na uloženie ochranného opatrenia stanovených v článku 2 ods. 1. V žiadosti sa vo všeobecnosti uvedú tieto informácie: miera a objem zvýšenia dovozu príslušného produktu v absolútnom a relatívnom vyjadrení, podiel zvýšeného dovozu na domácom trhu a zmeny v úrovni predaja, výroby, produktivity, využívania kapacít, ziskov a strát a zamestnanosti.

3. Konanie sa môže tiež začať v prípade, že v jednom alebo vo viacerých členských štátoch alebo v najvzdialenejších regiónoch dôjde k náhlemu sústredenému nárastu dovozu, pokiaľ existujú dostatočné dôkazy *prima facie* o splnení podmienok na jeho začatie v súlade s článkom 5 ods. 5.

4. Ak sa zdá, že vývoj v dovoze z krajiny Strednej Ameriky si vyžaduje ochranné opatrenia, členský štát informuje Komisiu. Tieto informácie obsahujú dostupné dôkazy v súlade s článkom 5 ods. 5.

5. Komisia poskytne tieto informácie členským štátom, keď jej je doručená žiadosť o začatie konania, alebo keď sa domnieva, že je vhodné začať konanie z vlastnej iniciatívy podľa odseku 1.

6. Ak je zrejmé, že existujú dostatočné dôkazy *prima facie* v súlade s článkom 5 ods. 5 odôvodňujúce začatie konania, Komisia začne konanie a uverejní o tom oznámenie v *Úradnom vestníku Európskej únie*. Začatie konania sa uskutoční do jedného mesiaca od doručenia žiadosti alebo informácií Komisii podľa odseku 1.

7. V oznámení uvedenom v odseku 6 sa:

- a) poskytuje zhrnutie doručených informácií a vyžaduje, aby sa všetky relevantné informácie oznámili Komisii;
- b) uvádza lehota, počas ktorej môžu zainteresované strany písomne vyjadriť svoje stanoviská a predložiť informácie, ak sa počas konania majú takéto stanoviská a informácie zohľadňovať;
- c) uvádza lehota, počas ktorej môžu zainteresované strany požiadať o ústne vypočutie Komisiou v súlade s článkom 5 ods. 9.

Článok 5

Prešetrovania

1. Po začatí konania Komisia začne prešetrovanie. Lehota stanovená v odseku 3 začne plynúť dňom uverejnenia rozhodnutia o začatí prešetrovania v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

2. Komisia môže požiadať členské štáty o poskytnutie informácií a členské štáty prijímajú všetky potrebné kroky s cieľom vyhovieť každej takejto žiadosti. Ak ide o informácie vo všeobecnom záujme, ktoré nie sú dôverné v zmysle článku 12, pridávajú sa k súborom, ktoré nie sú dôverné, ako sa stanovuje v odseku 8 tohto článku.

3. Ak je to možné, prešetrovanie sa ukončí do šiestich mesiacov od jeho začatia. Túto lehotu je možné za výnimočných okolností, ako je účasť nezvyčajne vysokého počtu zainteresovaných strán alebo komplikovaná situácia na trhu, predĺžiť o ďalšie tri mesiace. Komisia oboznámi všetky zainteresované strany o každom takomto predĺžení a vysvetlí dôvody, ktoré k nemu viedli.

4. Komisia zaobstaráva všetky informácie, ktoré považuje za nevyhnutné na zistenie týkajúce sa podmienok stanovených v článku 2 ods. 1 a ak je to vhodné, snaží sa overiť dané informácie.

5. Komisia pri prešetrovaní vyhodnocuje všetky relevantné faktory objektívnej a vyčísliteľnej povahy, ktoré ovplyvňujú situáciu vo výrobnom odvetví Únie, najmä mieru a objem zvýšenia dovozu príslušného produktu v absolútnom a relatívnom vyjadrení, podiel zvýšeného dovozu na domácom trhu a zmeny v úrovni predaja, výroby, produktivity, využívania kapacít, ziskov a strát a zamestnanosti. Tento zoznam nie je úplný a Komisia môže pri určovaní existencie vážnej ujmy či hrozby vážnej ujmy brať do úvahy aj iné relevantné faktory, ako sú zásoby, ceny, návratnosť investovaného kapitálu, peňažný tok a ďalšie faktory, ktoré spôsobujú alebo mohli spôsobiť vážnu ujmu, alebo v prípade ktorých hrozí, že spôsobia vážnu ujmu výrobnému odvetviu Únie.

6. Zainteresované strany, ktoré poskytli informácie podľa článku 4 ods. 7 písm. b) a zástupcovia príslušnej krajiny Strednej Ameriky môžu na základe písomnej žiadosti preskúmať všetky informácie sprístupnené Komisii v súvislosti s prešetrovaním, s výnimkou interných dokumentov prípravných orgánmi Únie alebo členských štátov, a to za predpokladu, že uvedené informácie sú relevantné z hľadiska prezentácie ich situácie a nie sú dôverné v zmysle článku 12 a že ich Komisia pri prešetrovaní použije. Zainteresované strany, ktoré poskytli informácie, môžu Komisii oznámiť svoje stanoviská k príslušným informáciám. Komisia zohľadní uvedené stanoviská, ak existujú dostatočné dôkazy *prima facie* na ich podporu.

7. Komisia zabezpečí, aby všetky údaje a štatistiky používané na účely prešetrovania boli dostupné, zrozumiteľné, transparentné a overiteľné.

8. Komisia ihneď po zavedení potrebného technického rámca zabezpečí internetový, heslom chránený prístup k súborom, ktoré nie sú dôverné, ktorý bude spravovať a prostredníctvom ktorého sa budú poskytovať všetky relevantné informácie, ktoré nie sú dôverné v zmysle článku 12. Zainteresovaným stranám, členským štátom a Európskemu parlamentu sa poskytne prístup k tejto internetovej platforme.

9. Komisia vypočúje zainteresované strany, najmä ak o to písomne požiadali v lehote stanovenej v oznámení uverejnenom v Úradnom vestníku Európskej únie, pričom sa preukázalo, že by ich skutočne mohol ovplyvniť výsledok prešetrovania a že na ich ústne vypočutie existujú osobitné dôvody.

Komisia zainteresované strany opätovne vypočúje, ak na to existujú osobitné dôvody.

10. Ak informácie nie sú poskytnuté v rámci lehôt stanovených Komisiou, alebo ak sa prešetrovaniu vo významnej miere bráni, Komisia môže vyvodiť závery na základe dostupných skutočností. Ak Komisia zistí, že jej akákoľvek zo zainteresovaných strán alebo akákoľvek tretia strana poskytla nepravdivé alebo zavádzajúce informácie, na tieto informácie neprihliada a môže použiť dostupné skutočnosti.

11. Komisia písomne oznámi príslušnej krajine Strednej Ameriky začatie prešetrovania.

Článok 6

Predbežné opatrenia dohľadu

1. Komisia môže prijať predbežné opatrenia dohľadu v súvislosti s dovozom z krajiny Strednej Ameriky, ak:

- a) by vývoj dovozu produktu mohol viesť k jednej zo situácií uvedených v článkoch 2 a 4 alebo
- b) sa náhly nárast dovozu banánov sústreďuje v jednom alebo vo viacerých členských štátoch alebo v jednom alebo vo viacerých najvzdialenejších regiónoch Únie.

2. Komisia prijíma predbežné opatrenia dohľadu v súlade s konzultačným postupom uvedeným v článku 14 ods. 2.

3. Predbežné opatrenia dohľadu majú obmedzenú dobu platnosti. Ak nie je stanovené inak, platnosť týchto opatrení končí na konci druhého šesťmesačného obdobia nasledujúceho po prvých šiestich mesiacoch od ich zavedenia.

Článok 7

Uloženie dočasných ochranných opatrení

1. Za kritických okolností, pri ktorých by oneskorenie spôsobilo ťažko napravitelnú škodu, sa uplatňujú dočasné ochranné opatrenia na základe predbežného zistenia vychádzajúceho z faktorov uvedených v článku 5 ods. 5, že existujú dostatočné dôkazy *prima facie* o zvýšení dovozu produktu s pôvodom v krajine Strednej Ameriky v dôsledku zníženia alebo odstránenia cla podľa zoznamu odstránenia ciel a o spôsobení vážnej ujmy alebo o hrozbe spôsobenia vážnej ujmy výrobnému odvetviu Únie takýmto dovozom.

Komisia prijíma dočasné ochranné opatrenia v súlade s konzultačným postupom uvedeným v článku 14 ods. 2. V prípade vážnych naliehavých dôvodov, a to aj v prípade uvedenom v odseku 2 tohto článku, Komisia prijme okamžite uplatniteľné dočasné ochranné opatrenia v súlade s postupom uvedeným v článku 14 ods. 4.

2. Ak členský štát požiadava, aby Komisia okamžite zakročila, a ak sú splnené podmienky stanovené v odseku 1, Komisia prijme rozhodnutie do piatich pracovných dní od prijatia žiadosti.

3. Dočasné ochranné opatrenia sa neuplatňujú dlhšie ako 200 kalendárnych dní.

4. Ak by sa dočasné ochranné opatrenia zrušili, pretože prešetrovaním sa preukázalo, že podmienky stanovené v článku 2 ods. 1 nie sú splnené, všetky clá vybrané na základe uvedených dočasných ochranných opatrení sa automaticky vrátia.

5. Dočasné ochranné opatrenia sa uplatňujú na každý produkt prepustený do voľného obehu po dátume nadobudnutia účinnosti týchto opatrení. Takéto opatrenia však nebránia, aby boli do voľného obehu prepustené produkty, ktoré sú už na ceste do Únie, ak nie je možné zmeniť miesto ich určenia.

Článok 8

Ukončenie prešetrovaní a konaní bez opatrení

1. Ak z konečného posúdenia skutočností vyplýva, že podmienky stanovené v článku 2 ods. 1 nie sú splnené, Komisia prijme rozhodnutie o ukončení prešetrovania a konania v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 14 ods. 3.

2. Komisia s náležitým ohľadom na ochranu dôverných informácií v zmysle článku 12 zverejní správu, ktorá obsahuje jej zistenia a odôvodnené závery v súvislosti so všetkými relevantnými vecnými a právnymi otázkami.

Článok 9

Uloženie konečných ochranných opatrení

1. Ak z konečného posúdenia skutočností vyplýva, že podmienky stanovené v článku 2 ods. 1 sú splnené, Komisia predloží záležitosť na preskúmanie Výboru pre pridruženie v súlade s článkom 116 dohody. Ak do 30 dní od predloženia záležitosti Výboru pre pridruženie tento výbor nevydá žiadne odporúčanie alebo sa neprijme žiadne iné uspokojivé riešenie, Komisia môže prijať rozhodnutie o uložení konečných ochranných opatrení v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 14 ods. 3.

2. Komisia s náležitým ohľadom na ochranu dôverných informácií v zmysle článku 12 zverejní správu, v ktorej zhrnie vecné skutočnosti a úvahy relevantné z hľadiska daného zistenia.

Článok 10

Trvanie a preskúmanie ochranných opatrení

1. Ochranné opatrenie zostane účinné len počas takeého obdobia, ktoré je potrebné na zabránenie vážnej ujme výrobnému odvetviu Únie alebo na jej nápravu a na uľahčenie prispôbenia. Toto obdobie nesmie presiahnuť dva roky, okrem prípadu, keď sa predĺži podľa odseku 3.

2. Ochranné opatrenie zostane účinné počas každého obdobia predĺženia dovtedy, kým nie je známy výsledok preskúmania podľa odseku 3.

3. Počiatočné obdobie trvania ochranného opatrenia sa môže výnimočne predĺžiť až o dva roky, ak je ochranné opatrenie naďalej potrebné na zabránenie vážnej ujme výrobnému odvetviu Únie alebo na jej nápravu a ak existujú dôkazy, že výrobné odvetvie Únie sa prispôbuje.

4. Pred každým predĺžením podľa odseku 3 tohto článku sa uskutoční prešetrovanie na žiadosť členského štátu, právnickej osoby alebo združenia bez právnej subjektivity konajúceho v mene výrobného odvetvia Únie alebo z vlastnej iniciatívy Komisie, ak existujú dostatočné dôkazy *prima facie*, že podmienky stanovené v odseku 3 tohto článku sú splnené, na základe faktorov uvedených v článku 5 ods. 5.

5. Začatie prešetrovania sa uverejní v súlade s článkom 4 ods. 6 a 7. Prešetrovanie a akékoľvek rozhodnutie týkajúce sa predĺženia podľa odseku 3 tohto článku sa vykonajú v súlade s článkami 5, 8 a 9.

6. Celkové trvanie ochranného opatrenia vrátane akéhokoľvek dočasného ochranného opatrenia nesmie presiahnuť štyri roky.

7. Ochranné opatrenie sa neuplatňuje po uplynutí prechodného obdobia, okrem prípadu, keď s tým príslušná krajina Strednej Ameriky súhlasí.

8. Žiadne ochranné opatrenie sa neuplatňuje na dovoz produktu, ktorý predtým podliehal takémuto opatreniu, pokiaľ neuplynulo obdobie, ktoré je rovnako dlhé ako polovica obdobia, počas ktorého sa takéto ochranné opatrenie uplatňovalo na bezprostredne predchádzajúce obdobie.

Článok 11

Najvzdialenejšie regióny Únie

Ak sa akýkoľvek produkt s pôvodom v krajine Strednej Ameriky dováža v takom zvýšenom množstve a za takých podmienok, že spôsobuje alebo hrozí, že spôsobí vážne zhoršenie hospodárskej situácie jedného alebo viacerých z najvzdialenejších regiónov Únie uvedených v článku 349 ZFEÚ, môže sa uložiť ochranné opatrenie v súlade s touto kapitolou.

Článok 12

Dôvernosť informácií

1. Informácie získané podľa tohto nariadenia sa používajú iba na účel, na ktorý boli vyžiadané.

2. Žiadne informácie dôverného charakteru ani žiadne informácie poskytnuté ako dôverné, ktoré sú získané podľa tohto nariadenia, sa nesmú poskytnúť tretej osobe bez výslovného súhlasu poskytovateľa takýchto informácií.

3. V každej žiadosti o zachovanie dôvernosti informácií sa uvedú dôvody, prečo sú informácie dôverné. Ak však poskytovateľ informácií požiada, aby informácie neboli zverejnené alebo poskytnuté tretej osobe v celom rozsahu alebo vo forme zhrnutia a ak je táto žiadosť neopodstatnená, na príslušné informácie sa nemusí prihladať.

4. Informácie sa v každom prípade považujú za dôverné, ak by ich poskytnutie tretej osobe mohlo mať výrazný nepriaznivý vplyv na poskytovateľa alebo zdroj takýchto informácií.

5. Odsekmi 1 až 4 sa nevylučuje, aby orgány Únie uviedli odkaz na všeobecné informácie, a najmä na dôvody, ktoré sú základom rozhodnutí prijatých podľa tohto nariadenia. Uvedené orgány však zohľadňujú legitímny záujem príslušných fyzických a právnických osôb o zachovanie ich obchodného tajomstva.

Článok 13

Správa

1. Komisia predkladá Európskemu parlamentu a Rade výročnú správu o uplatňovaní, vykonávaní a plnení záväzkov časti IV dohody a tohto nariadenia.

2. V správe sa uvedú informácie o uplatňovaní dočasných a konečných opatrení, predbežných opatrení dohľadu, opatrení regionálneho dohľadu a ochranných opatrení a o ukončení prešetrovaní a konaní bez uloženia opatrení.

3. V správe sa uvedú informácie o činnostiach rôznych subjektov zodpovedných za monitorovanie vykonávania dohody, ako i informácie o plnení povinností podľa hlavy VIII časti IV dohody a o činnostiach s poradnými skupinami občianskej spoločnosti.

4. V správe sa uvedie zhrnutie štatistických údajov a vývoj obchodu s krajinami Strednej Ameriky a aktualizované štatistické údaje o dovoze banánov z krajín Strednej Ameriky.

5. Európsky parlament môže do jedného mesiaca od predloženia správy Komisie pozvať Komisiu na *ad hoc* schôdzu svojho gestorského výboru, aby opísala a vysvetlila všetky problémy týkajúce sa vykonávania tohto nariadenia.

6. Komisia zverejní správu najneskôr do troch mesiacov od jej predloženia Európskemu parlamentu a Rade.

Článok 14

Postup výboru

1. Komisii pomáha výbor zriadený článkom 4 ods. 1 nariadenia Rady (ES) č. 260/2009 z 26. februára 2009 o spoločných pravidlách na dovozy ⁽¹⁾ (ďalej len „výbor“). Výbor je výborom v zmysle nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

2. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 4 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

3. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 5 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

4. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 8 nariadenia (EÚ) č. 182/2011 v spojení s jeho článkom 4.

5. Výbor môže preskúmať záležitosti týkajúce sa uplatňovania tohto nariadenia, ktoré predloží Komisia, alebo ak o to požiada členský štát. Členské štáty si môžu vyžiadať informácie a môžu si vymieňať názory vo výbore alebo priamo s Komisiou.

KAPITOLA II

STABILIZAČNÝ MECHANIZMUS V SÚVISLOSTI S BANÁNMI

Článok 15

Stabilizačný mechanizmus v súvislosti s banánmi

1. Na banány s pôvodom v Strednej Amerike, ktoré spadajú pod položku 0803 00 19 kombinovanej nomenklatúry (čerstvé banány, okrem plantajnov) a ktoré sú uvedené v kategórii „ST“ v zozname odstránenia ciel, sa do 31. decembra 2019 uplatňuje stabilizačný mechanizmus.

2. Pre dovoz produktov uvedených v odseku 1 sa stanovuje osobitný ročný spúšťací objem dovozu uvedený v tabuľke v prílohe. Dovoz produktov uvedených v odseku 1 s uplatnením preferenčnej colnej sadzby podlieha okrem predloženia dôkazu o pôvode stanoveného v prílohe II (týkajúcej sa vymedzenia pojmu „produkty s pôvodom“ a metód administratívnej spolupráce) k dohode, aj predloženiu vývozného osvedčenia vydaného príslušným orgánom republiky patriacej k Strednej Amerike, z ktorej sa produkty vyvážajú. Po naplnení spúšťacieho objemu dovozu pre krajinu Strednej Ameriky počas zodpovedajúceho kalendárneho roka Komisia v súlade s postupom pre naliehavé prípady uvedeným v článku 14 ods. 4 prijme vykonávací akt, ktorým môže buď dočasne pozastaviť preferenčné clo uplatňované na produkty so zodpovedajúcim pôvodom počas toho istého roka na obdobie najviac troch mesiacov a nepresahujúce koniec kalendárneho roka, alebo stanoviť, že takéto pozastavenie nie je primerané.

3. Pri rozhodovaní o tom, či by sa mali uplatniť opatrenia podľa odseku 2, Komisia zohľadňuje vplyv príslušného dovozu na situáciu na trhu Únie s banánmi. Uvedené preskúmanie musí zahŕňať faktory, akými sú: účinky príslušného dovozu na úroveň cien v Únii, rozvoj dovozu z iných zdrojov, celková stabilita trhu Únie.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 84, 31.3.2009, s. 1.

4. Ak sa Komisia rozhodne pozastaviť uplatniteľné preferenčné clo, uplatní buď základnú colnú sadzbu alebo sadzbu podľa doložky najvyšších výhod (podľa toho, ktorá je nižšia), ktorá sa uplatňuje v čase, keď sa prijíma takéto opatrenie.

5. Ak Komisia prijme opatrenia uvedené v odsekoch 2 a 4, okamžite začne konzultovať s dotknutou krajinou alebo krajinami Strednej Ameriky s cieľom analyzovať a zhodnotiť situáciu na základe dostupných skutočných údajov.

6. Stabilizačný mechanizmus v súvislosti s banánmi stanovený v tejto kapitole sa uplatňuje bez toho, aby bolo dotknuté uplatňovanie ktoréhokoľvek opatrenia vymedzeného v kapitole I. Opatrenia prijaté v súlade s ustanoveniami obidvoch kapitol sa však nesmú uplatňovať zároveň.

7. Opatrenia uvedené v odsekoch 2 a 4 sa uplatňujú iba počas obdobia, ktoré sa končí 31. decembra 2019.

KAPITOLA III

VYKONÁVACIE PRAVIDLÁ

Článok 16

Vykonávacie pravidlá

Uplatniteľným ustanovením na účely prijatia vykonávacích pravidiel potrebných na uplatňovanie pravidiel, ktoré obsahuje dodatok 2A k prílohe II (týkajúcej sa vymedzenia pojmu „produkty s pôvodom“ a metód administratívnej spolupráce) a dodatok 2 k prílohe I (Odstránenie ciel) k dohode je článok 247a nariadenia (EHS) č. 2913/92.

KAPITOLA IV

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 17

Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť tretím dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Uplatňuje sa odo dňa začatia uplatňovania dohody, ako sa stanovuje v jej článku 353. Oznámenie s uvedením dátumu začatia uplatňovania dohody sa uverejní v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Štrasburgu 15. januára 2013

Za Európsky parlament
predseda
M. SCHULZ

Za Radu
predsedníčka
L. CREIGHTON

PRÍLOHA

Tabuľka týkajúca sa spúšťacieho objemu dovozu na uplatňovanie stabilizačného mechanizmu v súvislosti s banánmi, stanoveného v dodatku 3 k prílohe I k dohode

Rok	Spúšťací objem dovozu v tonách					
	Kostarika	Panama	Honduras	Guatemala	Nikaragua	Salvador
do 31.12.2010	1 025 000	375 000	50 000	50 000	10 000	2 000
1.1. –31.12.2011	1 076 250	393 750	52 500	52 500	10 500	2 100
1.1. –31.12.2012	1 127 500	412 500	55 000	55 000	11 000	2 200
1.1. –31.12.2013	1 178 750	431 250	57 500	57 500	11 500	2 300
1.1. –31.12.2014	1 230 000	450 000	60 000	60 000	12 000	2 400
1.1. –31.12.2015	1 281 250	468 750	62 500	62 500	12 500	2 500
1.1. –31.12.2016	1 332 500	487 500	65 000	65 000	13 000	2 600
1.1. –31.12.2017	1 383 750	506 250	67 500	67 500	13 500	2 700
1.1. –31.12.2018	1 435 000	525 000	70 000	70 000	14 000	2 800
1.1. –31.12.2019	1 486 250	543 750	72 500	72 500	14 500	2 900
od 1.1.2020	neuplatňuje sa	neuplatňuje sa	neuplatňuje sa	neuplatňuje sa	neuplatňuje sa	neuplatňuje sa

VYHLÁSENIE KOMISIE

Komisia víta dohodu v prvom čítaní medzi Európskym parlamentom a Radou o nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č.20/2013 z 15. januára 2013, ktorým sa vykonáva bilaterálna ochranná doložka a stabilizačný mechanizmus v súvislosti s banánmi, stanovené v Dohode, ktorou sa zakladá pridruženie medzi Európskou úniou a jej členskými štátmi na jednej strane a Strednou Amerikou na strane druhej ⁽¹⁾.

Ako sa predpokladá v nariadení (EÚ) č. 20/2013, Komisia predloží Európskemu parlamentu a Rade výročnú správu o vykonávaní časti IV dohody a bude pripravená prerokovať s príslušným výborom Európskeho parlamentu akékoľvek otázky vyplývajúce z vykonávania časti IV danej dohody.

Komisia bude pripisovať osobitnú pozornosť účinnému vykonávaniu záväzkov týkajúcich sa obchodu a trvalo udržateľného rozvoja zakotvených v dohode, pričom zohľadní konkrétne informácie poskytnuté príslušnými monitorovacími orgánmi základných dohovorov Medzinárodnej organizácie práce a mnohostranných environmentálnych dohôd uvedených v zozname v časti IV hlave VIII dohody. V tejto súvislosti sa bude Komisia taktiež opierať o stanoviská príslušných poradných skupín občianskej spoločnosti.

Po uplynutí platnosti stabilizačného mechanizmu pre banány 31. decembra 2019 Komisia posúdi situáciu na trhu Únie s touto komoditou a situáciu pestovateľov banánov v Únii. Komisia podá správu o svojich zisteniach Európskemu parlamentu a Rade, pričom do nej zahrnie predbežné posúdenie fungovania programu POSEI (Programme d'Options Spécifiques à l'Éloignement et l'Insularité) pri ochrane produkcie banánov v Únii.

⁽¹⁾ Pozri stranu 13 tohto úradného vestníka.

SPOLOČNÉ VYHLÁSENIE

Európsky parlament a Komisia súhlasia s dôležitosťou úzkej spolupráce pri monitorovaní vykonávania časti IV dohody a nariadenia (EÚ) č. 20/2013 z 15. januára 2013, ktorým sa vykonáva bilaterálna ochranná doložka a stabilizačný mechanizmus v súvislosti s banánmi, stanovené v Dohode, ktorou sa zakladá pridruženie medzi Európskou úniou a jej členskými štátmi na jednej strane a Strednou Amerikou na strane druhej ⁽¹⁾. Vzhľadom na to sa dohodli, že:

- na žiadosť príslušného výboru Európskeho parlamentu mu Komisia oznámi akékoľvek konkrétne obavy týkajúce sa plnenia záväzkov krajín Strednej Ameriky, ktoré sa týkajú obchodu a trvalo udržateľného rozvoja,
- v prípade, ak Európsky parlament prijme odporúčanie na začatie ochranného vyšetrovania, Komisia dôkladne preskúma, či sú splnené podmienky nariadenia (EÚ) č. 20/2013. na začatie *ex officio*. V prípade, že Komisia skonštatuje, že sa podmienky nesplnili, predloží zodpovednému výboru Európskeho parlamentu správu spolu s vysvetlením všetkých faktorov, ktoré sú relevantné pre začatie takého vyšetrovania.

⁽¹⁾ Pozri stranu 13 tohto úradného vestníka.